

Covid-19: avui és demà

«Volem tornar a estar com abans de la pandèmia o serem capaços d'aprendre d'ella, de ser reformistes i fer canvis estructurals?»

Les crisis individuals i col·lectives ens posen a tots davant del mirall, ens despullen d'allò que no és essencial. La pandèmia del coronavirus, en tres mesos, ha explicat les fortaleses i febleses, les amenaces i les oportunitats a escala mundial i local, a escala de cada persona i de cada comunitat. Tornem a posar en orde els valors i les prioritats. Són cura d'humilitat i de saber-nos fràgil. També ens reclama implicació ciutadana.

La supèrbia d'Occident ha fet que infravaloréssim durant els primers dos mesos de l'any, el risc de pandèmia i l'afectació de la Covid-19; ens sentíem superiors, forts, amb sistemes sanitaris potents i en el fons, igual que en l'epidèmia de la Xina de la SARS (2002) pensàvem que no arribaria i si arribava que generaria afectació mínima.

La pandèmia del virus SARS-CoV-2 i la malaltia Covid-19 ha parat una part molt important de l'economia i de la mobilitat global. La caiguda de la contaminació a nivell mundial, la major des de la Segona Guerra Mundial, de les emissions de carboni entorn del 5% és la prova més clara. La caiguda en abisme de l'ocupació i el confinament són nous en el segle XXI. El creixement negatiu del PIB a la Xina del 6.8% és el primer en quaranta anys i mostra la singularitat del moment.

Encara en la fase I, àlgida de la pandèmia, Catalunya ha de preveure el país, el món nou que volem i amb quins fonaments l'aixecarem. Volem tornar a estar com abans de la pandèmia o serem capaços d'aprendre d'ella, de ser reformistes i fer canvis estructurals? Aquesta és la primera pregunta que cal respondre, a nivell personal i col·lectiu. Quanta i quina globalització pot aguantar el món? Quins canvis, amb qui i com? Sí, seriosament decidim que no volem i ni podem, per responsabilitat, tornar a l'etapa anterior per més que semblés, per alguns, que era el millor dels mons possibles.

El talent, el lideratge ha d'anar dirigit a fer un nou model de desenvolupament econòmic que ha de tenir de companys de viatge la sostenibilitat mediambiental i la protecció social. L'activitat econòmica ha de ser més equilibrada a nivell local, pròxim, i global. La Covid-19 ha evidenciat que a Catalunya, de llarga tradició industrial tèxtil i de maquinària, des de la revolució industrial, no fabricava ni mascaretes ni material de protecció ni tecnologia mèdica, ja que era més barat (a curt termini) importar de la Xina o estats amb poques traves mediambientals. Però l'esperança ha sigut veure com molt teixit industrial poc reconvertir-se amb facilitat. Com l'ànima d'empresaris i treballadors de Catalunya han posat el seu coneixement, la seva mà d'obra i tecnologia al servei de les necessitats de la infecció.

Tancat el sector terciari vinculat al consum no alimentari essencial i anul·lat el turisme ha emergit un sector agroalimentari de país, fort, solvent. La seva fortalesa ha aconseguit que el confinament no hagi esdevingut un caos perillós per desabastiment alimentari. Caldrà tornar a valorar el camp, als sectors industrials i terciaris, venedors al detall i majoristes vinculats. És un sector econòmic cridat a ser un generador de riquesa i caldrà acompanyament amb polítiques públiques.

Catalunya podria ser un territori d'autosuficiència alimentària i alhora obert a l'exportació que el món raonat permeti. Quines reconversions caldrà fer en molts sectors productius a un, a dos i a cinc-deu anys? Volem i podem tornar a respirar aire contaminat, tenir aigües interiors, el subsòl, mars i oceans, amb pèrdua contínua de vida?

Per poder fer els canvis de model productiu i per poder recuperar l'ocupació caldrà enfortir una

renda garantida de ciutadania a una part de la població, per dignitat i acceptar que en un altra part de la població serà com a complement de les rendes del treball. A Catalunya fins a la pandèmia unes 123.000 persones eren beneficiàries de la renda garantida de ciutadania.

La revisió de la fiscalitat de les rendes del capital, de les transaccions telemàtiques, de les empreses, de les rendes del treball serà el cor per possibilitar fer, en deu anys, un país nou. Necessitem instruments d'estat per fer-ho i una Europa a l'alçada i un món que no torni a cometre els errors del passat.

Aquesta crisi de la Covid-19 a Catalunya ens ha indicat les forteses i les febleses dels sistemes de protecció social i el camí a seguir. No érem conscients de l'envelliment de la població i ara descobrim, amb tristesa, les residències geriàtriques, la solitud de moltes persones grans, la debilitat del sistema de serveis socials i la falta real d'acció integrada sanitària i social en els col·lectius amb més vulnerabilitat. També de les persones amb discapacitat, amb malaltia mental, infants i joves de protecció d'infància.

No tenim una societat adaptada a l'envelliment i al sobreenvelliment. Ni en prestacions econòmiques individuals ni familiars ni en serveis. Teníem un atur, en plena recuperació econòmica, el doble de la mitjana europea i un 20% de la població en risc o exclusió social. Vol dir que no vàrem aprofitar l'anterior crisi del 2.008 per fer canvis estructurals. Ara doncs vells problemes i nous. Ara estem moralment obligats.

El sistema sanitari assistencial de Catalunya ha tingut la capacitat de resposta, de flexibilitat al costat del professionalisme dels sanitaris. També la recerca i la innovació en salut formen part de la fortalesa del país. La millora vindrà per enfortir la prevenció, la capacitat de predicció, del millor finançament i d'enfortir la xarxa comunitària, sanitària i socials. No hi ha ara excusa per una integració sanitària i social no només per les persones grans sinó també per les persones amb dependència.

La política ha de conduir el camí amb la ciència i la societat. Aquest talent capaç de tenir una visió macro i micro, de la complexitat, d'escoltar el coneixement i de recollir l'extraordinària vocació comunitària d'una part majoritària de la societat. També cadascú de nosaltres ha de revisar avui els canvis per demà. Ens en sortirem des del republicanisme cívic. Hi ha d'haver un debat de filosofia política entorn la democràcia i ètica, la seguretat i la llibertat, i la vida telemàtica.

Rellegir els debats de democràcia i ètica de Hannah Arendt (1906-1975) i seguir a Philip Pettit (Professor de filosofia política de la Universitat de Princeton). Els lideratges cooperatius, el coneixement i el compromís comunitari són imprescindibles perquè avui és demà.